

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9CoP/28/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4411203642
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 06. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Marčeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2012:4411203642.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a sudcov JUDr. Veroniky Svoradovej a Mgr. Ingrid Vallovej, vo veci starostlivosti súdu o maloletého P. V., nar. XX. XX. XXXX, bytom u matky, zastúpeného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: D.. P. V., nar. XX. XX. XXXX, bytom A., Q. XXXX/X, zast. JUDr. Vladimírom Lamačkom ml., advokátom so sídlom v Nových Zámkoch, Hlavné námestie 7 a D.. T. V., nar. XX. XX. XXXX, bytom Q. XX, zast. Advokátska spoločnosť, s. r. o., zast. JUDr. Tatianou Timoranskou, advokátkou so sídlom v Nových Zámkoch, Podzámska 32, o návrhu otca na zmenu umiestnenia maloletého dieťaťa, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 27. marca 2012, č. k. 12P/17/2011-104, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Podaným návrhom sa otec domáhal zmeny umiestnenia maloletého tak, aby bol maloletý P. V., nar. XX. XX. XXXX zverený do osobnej starostlivosti otca, ktorý je oprávnený maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok. Matke navrhol určiť výživné v sume 60 eur a styk určiť dohodou rodičov. Návrh odôvodnil tým, že so synom sa stretáva, pričom u syna zistil emočnú labilitu. Navštívil s ním psychiatrickú ambulanciu, pričom zo správy lekárky je zrejmé, že osobná starostlivosť matky o syna je nevhodná a neprospieva jeho narušenému fyzikálnemu a psychomotorickému vývinu.

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh na zmenu umiestnenia maloletého dieťaťa P. V., nar. XX. XX. XXXX zamietol. O trovách konania rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 26, § 28 ods. 2 a § 36 ods. 1 Zákona o rodine a z vykonaného dokazovania považoval za preukázané, že maloleté dieťa pochádza z manželstva rodičov, ktoré bolo v roku 2010 rozvedené. Maloleté dieťa sa nachádza v starostlivosti matky, ktorej bolo zverené a otec sa s ním stretáva. Zo správ zo šetrenia pomerov na strane oboch rodičov mal súd preukázané, že obaja rodičia majú vytvorené vhodné bytové podmienky pre výchovu maloletého dieťaťa. Na základe takto zisteného skutkového stavu, s prihliadnutím na záujem maloletého dieťaťa, súd návrh otca na zmenu umiestnenia maloletého zamietol. Maloleté dieťa ponechal v starostlivosti a výchove matky, ktorá mu zabezpečuje riadnu starostlivosť a riadne sa o neho stará. Zo správy od detského lekára, zo základnej školy, súd nemal preukázanú žiadnu skutočnosť, ktorú namietal otec ako dôvod na zmenu umiestnenia maloletého dieťaťa. Naopak, mal za preukázané, že matka riadne zabezpečuje starostlivosť o dieťa, má vytvorené riadne bytové podmienky pre zabezpečovanie priaznivého fyzického a psychického vývoja maloletého. V prospech maloletého bude, aby nemalo

zmenené výchovné prostredie i napriek tomu, že otec má vytvorené riadne podmienky na výchovu maloletého dieťaťa. Nebolo by vhodné maloleté dieťa i vzhľadom na jeho vek vytrhnúť zo súčasného prostredia, kde je spokojné a má svoju istotu. Vzhľadom na vzájomnú zlú komunikáciu rodičov by bolo v záujme maloletého dieťaťa, aby rodičia nevyvolávali zbytočné napätia vo vzájomných vzťahoch a uchýľovali sa pri problémoch k vyhroteným spôsobom riešenia, ktoré poškodzujú vzťahy a pozitívne väzby medzi rodičmi a maloletým dieťaťom navzájom. Súd mal preukázané, že maloleté dieťa má pozitívny citový vzťah k obojom rodičom, ale prežíva vnútorný konflikt, ktorý vzhľadom na svoj vek nevie spracovať. Korektné, primerané, spoločensky slušné a v určitých okamihoch vzájomne veľkorysé správanie sa rodičov voči sebe navzájom bude pre dieťa najlepším výchovným prostriedkom. Obaja rodičia majú dostatok schopností byť dobrými rodičmi a dostatok schopností zvládnuť prípadné výchovné problémy s maloletým dieťaťom. Je len v záujme maloletého dieťaťa, aby rodičia viedli navzájom pokojnú komunikáciu ohľadne maloletého dieťaťa, aby nebolo zmenené výchovné prostredie maloletého dieťaťa a aby stretávanie otca s maloletým dieťaťom prebiehalo naďalej. O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a) OSP tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania, keďže išlo o konanie, ktoré súd mohol začať i bez návrhu.

Uvedený rozsudok včas podaným odvolaním napadol otec, odôvodniac ho tým, že súd postupoval nesprávne, keď nedostatočne vykonal niektoré predložené dôkazy. Nebral do úvahy pravidelné porušovanie existujúceho rozsudku matkou v oblasti jeho styku s dieťaťom. Nebral do úvahy možnosť, že by dieťa mohlo vyrastať v úplnej rodine a v lepšom prostredí, v prostredí, v ktorom prežilo väčšinu svojho života. Nevysporiadal sa s písomnými a fotografickými dôkazmi, ktoré súdu predložil. Nebral do úvahy žiadosť oboch strán a psychologičky F. V. o pribratie súdneho znalca v oblasti psychológie. Z uvedených dôvodov má za to, že v konaní došlo k vade, keďže súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a súčasne rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Rozsudok súdu prvého stupňa navrhol zmeniť a dieťa zveriť do jeho osobnej starostlivosti alebo rozsudok zrušiť a nariadiť nové konanie s pribratím súdneho znalca z odboru psychológia.

Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že s napadnutým rozsudkom sa v plnom rozsahu stotožňuje, najmä s časťou, z ktorej vyplýva nevyhnutnosť rodičov slušne a nekonfliktne komunikovať. Považuje za preukázané, že na strane otca k takémuto zaťažovaniu maloletého dieťaťa dochádza. Nestotožňuje sa s názorom otca, že vo veci je potrebné nariadiť znalecké dokazovanie, keď v priebehu konania nevyšli najavo žiadne kontroverzné dôkazy, naopak, všetky do spisu zadovážené dôkazy svedčia v prospech riadneho zabezpečovania starostlivosti o dieťa matkou. Dala do pozornosti súdu akcent otca na materiálnu stránku starostlivosti, kde znevažuje spôsob bývania matky ironickým označením jej obydľia ako sedliackeho domu oproti svojej luxusnej vile, čo nasvedčuje o hodnotovom rebríčku otca vo väzbe na starostlivosť o dieťa. Pohodu a zdravé výchovné prostredie dieťaťa nevytvára luxusné obydľie, ale vzťah k osobám, ktoré dieťa vychovávajú. Dieťa je spokojné a žiadne z dôkazov nenasvedčujú tomu, že by mu u matky niečo chýbalo. Rozsudok súdu prvého stupňa navrhla ako vecne správny potvrdiť.

Kolízny opatrovník k odvolaniu otca uviedol, že po oznámení otca, že matka mu neumožňuje stretnutia so synom, bolo zahájené vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately na obmedzenie a odstraňovanie negatívnych vplyvov v rodine dieťaťa. Až po opakovanom usmernení boli rodičia dieťaťa ochotní sa zúčastniť spoločného sedenia. Bolo zistené, že nie sú schopní nevystavovať dieťa konfliktom, nedokážu spoločne riešiť problémy spojené s jeho výchovou, vytvárať a dodržiavať dohody a podľa potreby ich flexibilne meniť. Vzhľadom na uvedené boli obaja distribuovaní k psychologovi. Prostredníctvom predškolského zariadenia a obvodného pediatra boli zisťované dôležité skutočnosti o vývine maloletého a životných udalostiach, ktoré by mohli ovplyvniť jeho správanie v škole, ako aj informácie o jeho zdravotnom stave. Boli zisťované informácie o jeho rodinných pomeroch, o rodinnom prostredí a sociálnom prostredí dieťaťa. Výsledky týchto šetrení, ani aktuálne dôkazové materiály v rámci súdneho konania nepreukázali žiadnu skutočnosť, ktorú namietal otec ako dôvod na zmenu umiestnenia maloletého dieťaťa. Matka riadne zabezpečuje starostlivosť o dieťa, má vytvorené riadne podmienky na zabezpečovanie priaznivého fyzického a psychického vývoja dieťaťa. Rozsudok súdu prvého stupňa navrhol potvrdiť.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa na nariadenom odvolacom pojednávaní (§ 214 ods. 1 OSP) a vychádzajúc z obsahu spisu a odvolania otca dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdiť, keď súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci a vec aj správne právne posúdil.

Podľa § 28 ods.1 Zákona o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä

- a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa,
- b) zastupovanie maloletého dieťaťa,
- c) správa majetku maloletého dieťaťa.

Podľa § 30 ods. 3 Zákona o rodine, rodičia majú právo použiť pri výchove dieťaťa primerané výchovné prostriedky tak, aby nebolo ohrozené zdravie, dôstojnosť, duševný, telesný a citový vývoj dieťaťa.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

O úprave rodičovských práv a povinností k maloletému P. V., nar. XX. XX. XXXX bolo naposledy rozhodované v konaní vedenom na Okresnom súde Komárno pod sp. zn. 6C 13/2010, v ktorom bolo manželstvo jeho rodičov rozvedené. V tomto konaní rodičia uzavreli rodičovskú dohodu, ktorá bola súdom schválená, na základe ktorej bol maloletý P. na čas po rozvoде zverený do osobnej starostlivosti matky, ktorá ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach a otcovi bola určená vyživovacia povinnosť a upravený styk s maloletým. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 14. 04. 2010. V tom čase otec nemal voči starostlivosti matky žiadne výhrady, čoho dôkazom je schválenie rodičovskej dohody. Pre zmenu umiestnenia maloletého by potom bolo potrebné v konaní o zmenu umiestnenia preukázať, že sú tu také rozhodujúce skutočnosti, ktoré bránia matke naďalej zabezpečovať starostlivosť o maloletého, alebo matka jeho starostlivosť dostatočne nezabezpečuje. Len samotná skutočnosť, že aj otec sa o dieťa dokáže postarať, takouto skutočnosťou nie je, pretože v záujme dieťaťa je zachovanie stability výchovného prostredia a vzťahov a návykov, ktoré si vytvorilo po rozvoде jeho rodičov. V tomto konaní neboli takéto skutočnosti preukázané, pričom z vykonaného dokazovania vyplýva, že matka sa o dieťa riadne stará, zo správy detského lekára, zo základnej školy, súd nemal preukázanú žiadnu skutočnosť, ktorú namietal otec ako dôvod na zmenu umiestnenia maloletého dieťaťa. Aj keď obaja rodičia majú vytvorené riadne podmienky pre zabezpečovanie priaznivého fyzického a psychického vývoja maloletého a obaja rodičia majú dobrý vzťah k maloletému, ako aj maloletý k obom rodičom, v prospech maloletého bude, aby nemalo zmenené výchovné prostredie, pretože zo žiadnych dôkazov, ani z písomných, ani fotografických, okrem tvrdenia otca v konaní, nebolo preukázané, že by dieťa nebolo spokojné a žeby sa o neho matka riadne nestarala, alebo ho bila.

Z dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa bol vo veci dostatočne zistený skutkový stav veci, preto ani odvolací súd nepovažoval za potrebné doplniť dokazovanie pribratím znalca do konania. Aj podľa vyjadrenia kolízneho opatrovníka na odvolacom pojednávaní vyplýva, že maloletý sa riadne pripravuje do školy, je v dobrej nálade, ide o dieťa spolupracujúce a vyrovnané, pričom učitelia v jeho správaní žiadne zmeny nepostrehli. Z vyjadrenia matky na odvolacom pojednávaní pritom vyplynulo, že otec sa od marca so synom nestretáva, čo odôvodňuje svojim zdravotným stavom. Z uvedených dôvodov odvolací súd, rovnako ako súd prvého stupňa, dospel k záveru, že nie sú dané dôvody na zmenu umiestnenia maloletého P. V., preto rozhodnutie súdu prvého stupňa, ktorým návrh otca na zmenu umiestnenia maloletého P. V. zamietol, ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil. Odvolací súd sa stotožňuje aj so záverom súdu prvého stupňa, že v záujme maloletého dieťaťa by bolo, aby rodičia pri vzájomnej komunikácii nevyvolávali zbytočné napätie, ktoré sa následne odzrkadľuje na ich maloletom synovi, pretože len takým spôsobom môžu podporiť a rozvíjať jeho pozitívnu väzbu k obom rodičom, pričom pre jeho zdravý psychický a fyzický vývoj je to veľmi dôležité.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 OSP a § 146 ods. 1 písm. a) OSP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania, pretože išlo o konanie, ktoré bolo možné začať aj bez návrhu.

Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.